

[Justitsministeren.]

end man havde turdet forvente. Grunden hertil var sikkert navnlig den, at forholdene på arbejdsmarkedet var relativt gunstige. Men hvor længe ville de vedblive dermed? Og hvorledes ville det gå under ringere forhold med optagelsen af de hårdere belastede, som nu sad tilbage i fængslerne, og hvis re-socialisering ville blive stadig vanskeligere, jo længere de holdtes fængslet? Det var disse tankegange, som førte til, at man i 1948 optog spørgsmålet om en hurtigere løsladelse, end prøveløsladelse efter udståelsen af to trediedele af straffen ville muliggøre. Overvejelserne førte til, at man i sommeren 1948 benådede alle afsonere af straf i medfør af straffelovstillægget, som ville have kunnet prøveløslades inden årets udgang, og samtidig anmodedes fængselsinspektørerne om fremtidig at afgive indstilling med henblik på spørgsmålet om benådning, når halvdelen af straffetiden var udstået. De i sommeren 1948 efter ca. 3 års strafafsoning benådede var idømt $4\frac{1}{2}$ —5 års fængsel.

Ved udgangen af 1948 var antallet af afsonere nedbragt til ca. 1 000. Hermed var også domfældte, hvis straf var fastsat til 6 års fængsel, kommet ud.

I det følgende år, 1949, blev yderligere ca. 600 afsonere løsladt i overensstemmelse med den i 1948 indførte praksis. Blandt de benådede var dog tillige de fleste med straffe på 10 år, der således blev løsladt efter afsoning af lidt mindre end halvdelen af den idømte straf.

I foråret 1950 gennemførtes derefter benådninger af fanger med straffe af fængsel i 12 år. I årets løb blev de fleste, hvis straf var fastsat til 12—14 år, løsladt efter benådning. Desuden fandt benådning sted i nogle tilfælde, i hvilke ankenævnet havde udtalt at højere idømte straffe var for strenge sammenlignet med strafudmålingen i andre lignende sager. I to af disse tilfælde var fængsel på livstid idømt, i begge tilfælde for angiveri. Der blev i det ene af disse tilfælde særlig lagt vægt på domfældtes unge alder — han var 18 år, da det strafbare forhold blev begået — og ringe åndelige udvikling; i det andet tilfælde var forholdet af mindre graverende karakter. I alt blev i løbet af 1950 løsladt 155 fanger. Det var ikke alle fanger med straffe på 12—14 år, som blev løsladt. En individuel prøvelse af de enkelte tilfælde

fandt sted; nogle, hvis personlige forhold gjorde løsladelse utilrådelig, blev ikke benådet. I 1951 blev der ialt benådet 58. En enkelt fange, der var idømt fængsel på livstid, hvilken straf af ankenævnet var anbefalet nedsat til 16 år, blev betinget benådet på grund af sindssygdom og overført til sindssygehospital.

I 1952 blev der benådet 48, alle efter indstilling fra nævnet. Det drejede sig overvejende om 16 og 20 års straffe og 9 livstidsstraffe, men efter ankenævnets udtalelse skulle straffen for at være i overensstemmelse med andre domme for forhold af tilsvarende eller alvorligere karakter ikke overstige 14—16 års fængsel.

I 1953 blev der benådet og løsladt ialt 36, indtil 1. oktober 29, efter 1. oktober 7.

Disse benådninger omfattede 10 fanger, der var idømt tidsbestemt straf fra 18 til 20 år, og 26 fanger, der var idømt straf af fængsel på livstid, men som af ankenævnet var blevet indstillet til nedsættelse af straffen eller var anbefalet til betinget benådning uden samtidigt forslag om nedsættelse, idet den udmålte straf ud fra ankenævnets almindelige skøn over foreliggende praksis var meget strengt udmålt.

Det er mig efter den stedfundne presse-diskussion magtpåliggende at redegøre for syv sager, i hvilke jeg har indstillet til benådning.

Den første sag vedrørte den sidste fange, der var tilbage med fængsel i 20 år. Det drejede sig om en person, som fra efteråret 1943 på forskellig måde havde været virksom i tysk tjeneste, og som efter september 1944 som leder af en afdeling af ET havde organiseret telefонтjenesten på politigården; han havde tillige ledet den afdeling, som beskæftigede sig med gadepatrouillering og fremskaffelse af oplysninger om illegale forhold. Under sin tjeneste på politigården havde han videregivet sine overordnede ordre om anholdelser, i to tilfælde om likvidering; i det første tilfælde blev drabet ikke gennemført, i det andet tilfælde dræbtes 2 personer — en mand, der var mistænkt for forræderi overfor ET, og dennes søn, der ikke var omfattet af likvideringsordren. For sin medvirken hertil er han anset skyldig i manddrab og forsøg derpå.

I den anden sag drejer det sig om en 60-årig mand, der er idømt livsvarigt fængsel